

Hirdetések és nyilatkozatok felvételnek szabály szerinti a kiadó hivatalban: Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.

Hirdetések felvételnek a külföldön: Bécsben: Oppelt A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Moson Rudolffnál, Seilerstraße Nr. 2. Linczen: G. L. és társai, Wallfischgasse 10. Párizsban: Rudolf Mosse, 40. rue Notre-Dame-de-Victoire (place de la Bourse). Frankfurtban: G. L. és társai.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. szám.

Enak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kézirat vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva: Egy évre 20.- Félévre 10.- Negyedévre 5.- Egy hóra 1.30

Egy szám 6 krajczár.

Sennyei.

Báro Sennyei Pál beszélt ma. Közel háromnegyed éve már annak, mióta tagja a képviselőháznak. Ez óta folyton hallgatótt. Hallgatott még akkor is, midőn a tavasszal az ugynevezett mérsékelt ellenzéki arnyalatok közti tömörülés iránt megindultak az azt megfenekeltetők a tárgyalások. Hallgatott akkor is, midőn választóhoz intézett beszédet és hallgatott néhány fontos törvényjavaslat tárgyalása közben. De a várakozás, már csak régi hallgatásánál fogva is, feszült volt iránta. Ugy érezte a politikai világ, hogy komoly föllépése vagy egy vagy más irányban döntő hatása leend. Barátai ugy beszélték, hogy felszólalása nagy világosságot derítend a helyzetre, a mint az ma áll s a mint talán a legközelebbi jövőben változni fog. És e jóslatban hittek azok is, a kik nem voltak barátai, legalább politikai barátai nem. És Sennyei beszélt. A ház szűfoglalás tele volt. A miniszterek, egyetlegeny kivételével, teljes számban voltak. Tökéletes figyelem kísérte szavait elejétől végig. Zaj nem szakítá felbe, bármit mondott. A háznak minden notabilitása pártkülönbség nélkül vigyázott, hogy szavai közül egyetlegenyt se veszítsen el.

Mondjuk ki őszintén, hogy Sennyei beszédében csalódtunk. Csalódtak még barátai is. Csalódtak azok is, kik az ellenzéki padokon foglalnak helyet, de a kiket vagy közjogi vagy belpolitikai nézetek választanak el tőle. Kellemes csak maga, a kormány és a kormánypárt csalódtak. Ok ketten megkönnyebbült lélekkel vettek leléketet, midőn Sennyei báro bevégezte beszédét, midőn helyére leült s midőn az utolsó szavak elhangzása után semmi oldalról sem tört ki a tetszés zaja. Bizonyos, hogy Sennyei nem ragadta el hallgatóit. Ezt nem is várták, hiszen egész egyénisége, kiváló elméjének egész működése kizárja azt, hogy ő ékesszólásnak hatalmával uralkodjék azok felett, kik mellette vagy mögötte vagy vele szemben állanak. De várták azt, hogy a kibék inog: azokban megerősíti, a kibék tán nincs meg: azokban megteremti azt a meggyőződést, hogy a most fennálló államjogi, közjogi és közgazdasági alapon is meglehet a nemzeti érdekeket menteni s a magyar társadalom jólétét fejleszteni lehetséges.

E várakozásban csalódtunk mindenki. Igaz, hogy Sennyei egyénisége s a nyomatékosan azon sajátosság jelleme, melylyel szavai egymásután folynak s gondolatai egymásból fejlődnek, kétségtelenül azt a benyomást gyakorolják ránk, hogy ő szentül meg van arról győződve, hogy pénzügyi, kormányzati és közgazdasági bajaink a mai rendszer keretében is lehet segíteni. De ez subjektiv dolog s a hatás, melyet előidéz, lehet hitszerű, de semmi esetre sem meggyőződésszerű. Igaz, hogy az országnak oly államférfiura szüksége van, ki rendíthetetlenül hisz saját hitvátságában, de az országnak ez nem elég. Az ország már kiábrándult a gondviselészerű férfiakból s teljesen egyetért Sennyeivel abban, hogy arkanuszterű gyógyszer mai helyzetünkben nem lehet. De ép ezért kellett volna Sennyeinek pozitív eszmékkel előállani s nem elégedni meg a helyzet általános jellemzésével s a kormánypolitika általános kritikájával. De beszédében a pozitív eszmék teljesen hiányoztak. Beszéde után a helyzetet nem ismerjük jobban, mint eddig s a kibontakozásra sem látunk lehetőséget, mint nem látunk eddig.

Megvalljuk: mesteri volt a kritika, melyet Sennyei báro a Tisza-kormány és párta ellen alkalmazott. Hogy e kormány reformkísérletei silányak, hogy alatta a közszellem tepszedt, a polgárság elégedetlen, a közértekek kezelésében hütlenség divatozik, hogy az igazságügynek vezetése rossz, intézményei csonkák, törvényei törvénytelenek; hogy a közgazdasági téren tervehlen kapkodás uralkodik tervszerű eljárás helyett, hogy vasutaink mellett kőutaink elhanyagolatnak, közmunka-erőnk gyakran céltalanul pazaroltatik, hogy az iparügyi reformok örökösen a tanulmányozás stádiumán állanak; hogy egyesek adónak már-már elviselhetlenek, hogy a szállítási adókat emelni oktalanság, hogy az államjavak tervezett eladása veszélyes, hogy a hadügyi kiadások Európa mai helyzetében alig szállíthatók le, hogy a kormányon korrupció és nepotizmus tenyészik, s végre hogy a kormány minden ügyessége a belreformok kérdéseire elől való kitérésben, s e kérdések agyontanácskozásában áll: mind ezt Sennyei hűvel, teljes igazsággal s jelentékeny mély hatással mondotta el. De ha mindegy így áll, pedig így áll: mi ebből a következtetés?

Azt mondja Sennyei Pál, hogy állami pénzügyeink rendezése pénzügyi intézkedésekkel lehetetlen, hanem ahhoz általános közgazdasági és közgazdasági intézkedések szükségesek. Szükségesek: ez igaz. De kikélegetik-e? E kérdésre nem felelt Sennyei. Nemcsak erre nem felelt, hanem azt sem mondá meg, mit ért azon általános közgazdasági és közgazdasági intézkedések alatt, melyeket fölelített. Hogy mit nem ért: azt megmondá legalább részben. Nem érti az 1878-iki közgazdasági kiegyezés módosítását vagy megváltoztatását a kikélegetett idő előtt s nem érti az államjogi és közjogi helyzet megváltoztatását, míg Európában hazánkban jelenlegi geográfiai helyzete változatlanul fennáll. No ez nagyon hosszú terminus mindkét irányban. Míg ez bekövetkezik, addig olynemű politika, a minőnek Sennyei a Tisza-kormány politikáját föltüntető s igazán tüntető fel: teljesen tönkre teszi mind anyagilag, mind erkölcsileg ezt az országot.

Sennyei a függetlenségi párt ellenében védelme alá vette az államjogi alapot. Érveinek helyességét ma nem vitatjuk, noha azokat könnyű volna helyükből kimozdítani. Hanem e helyett felvetjük azt a kérdést, vajjon tényleges parlamenti viszonyaink közepette minő gyakorlati eredménye lehet Sennyei Pál báro mai felszólalásának? Hogy e felszólalás alapján a mérsékelt ellenzéki arnyalatok pártja tömörülése megtörténjék: ez lehetetlen. Maga a tény, hogy Sennyei szükségének látta Szontágh tegnapi szavait desavouálni, elég ennek bebizonyítására. Hogy a felszólalás a Tisza-kormányt megrendítend: azt sem hiszszük. Ily sikernek semmi jelenségét se vettük észre. Mi lesz hát az eredmény? Valószínűleg az, hogy a mérsékelt ellenzéki arnyalatai közt eddig folyamatban volt tárgyalások valószínűleg gyors végét érnek — siker nélkül. S ha még lesz eredmény má is, az valószínűleg azon meggyőződés támadása leend, hogy báro Sennyei Pál mai beszéde a közjogi alap védelmére alakult ellenzéki pártnak hatyudalát képezi.

Budapest, nov. 17.

A költségvetési vita elérte tetőpontját, de ezen, ugy látszik, megmarad egy vagy két napig. Ma még Bittó István akart szólni, de az idő már elhaladott. Holnap beszélni fog s néhány kérdésben B. Sennyeivel ellentétes irányban. Holnap fog beszélni Tisza Kálmán miniszterelnök is, ki Sennyei beszédére — mint kormányelnök állítják — hosszabb, nagyobb szabású beszédben fog válaszolni. S e áll Kálmán — mint mondják — a miniszterelnök után fog felszólalni s leginkább pénzügyi kérdéseket fog beszédeben fölelni. Sennyei Pál beszédéről s ennek hatásáról lapunk főszék szol. De itt meg kell jegyeznünk, hogy a pártokvívűlek és egyesült ellenzéki liberálisabb frakcióban e beszédnek különösen a közgazdasági kiegyezésre vonatkozó része nagy lehangoltságot idézett elő, hogy ma már kétséges, vajjon a közös klub eszméje is diadalmasodik-e? Végleges megállapodás előtt még bevárják Bittó István és Széll Kálmán nyilatkozatát. Annyi azonban már most is biztosnak látszik, hogy B. Sennyei mellé a pártokvívűlek és egyesült ellenzékiek közül tekintélyes számu képviselő fog sorakozni.

Baró Sennyei Pál — mint megbízható forrásból értesülünk — kijelenté barátai előtt, hogy f. hó 21-én megnyitandó közgazdasági enquéteben nem fog részt venni, nem akarván ezzel a netán terveh veendő nagy fontosságú reformjavaslatokra nézve a felelősséget a kormány vállárol részben is levenni. Mások azonban, mint p. b. Bánhid y Béla, a mérsékelt ellenzékiek is részt vesznek az enquéte-tanácskozásokban.

Esztorgom megye közönsége — mint leveleznők írja — kíváncsian várja, hogy ki lesz az új főispán. Beszélik, hogy ifj. gr. Cziráki Jánosnak kinevezetése a legvalószínűbb. Azt is mondják, hogy Palkovics Károly is kombinációban van. — Bármelyik nevezetése ki, — írja leveleznők — a megye közönsége meglelégedéssel fogja fogadni.

gyében a kormánypárt szervezkedése rég megkezdődött.

A képviselőháznak a nemzeti muzeum ügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottsága ma d. n. 5 órakor ülést tartott. A kormány részéről Trefort Agost közoktatási miniszter volt jelen.

Jókai Mór elnök megnyitván az ülést, Her man Ottó bizottsági tagot felkéri a „jegyző” helyettesítésére, és előadja, hogy a nemzeti muzeum elnöke a kívánt jelentést beadt, mely a muzeum jelen állapotát ismerteti.

A jelentés felolvasatván, ennek kapcsán hosszabb eszmecsere fejlődött ki, melynek végzetével abban történt megállapodás, hogy a bizottság tagjai testületileg átmennek a nemzeti muzeumba, ott az egyes osztályokat megtekintik és az illő órok nézeteit és esetleges javaslatait meghallgatják.

Az igazgató felszólítatik, hogy a régi statutum helyeti a kor igényeinek és a jelen viszonyoknak megfelelő szabályzatot dolgozzon ki.

A jelentés kapcsán szóba hoztán a megarakítás szálalok levonások erre nézve a bizottság a miniszter figyelmét felhívja arra, hogy a levonásoknál a jövő évi költségvetés készítése alkalmával gondja legyen arra, hogy az intézet működése lehetőleg ne nyugtatóssék, s emelleg a megarakítási levonások kisebb mérvben történjenek.

Végül az igazgató jelentésének sokszorosítása és a tagok közt kiosztása elhatározatának, az ülést véget ért.

A függetlenségi párt.

Napirendre került. Az ellentétben legkiválóbb férfiak méltóztatnak foglalkozni a függetlenségi párttal és annak álláspontjával. Tegnap Tisza Kálmán, ma Sennyei Pál, s mindegyik a maga módja szerint.

Tisza Kálmán miniszterelnök ur elczelni kegyeskedett s mondott impertinent-cziákat, melyekben ő vele senki nem mérközhetik. Talán azért, mert már mindenki a saját és a ház méltóságán alatt valónak tartaná azon a módon keresni a ház tetszését, melyet a többség a miniszterelnökönél oly hűségesen megélemez.

Irányi választól szavaira, kitűnő beszédben, komolyan, higgadtan s több méltósággal, mint a mennyit megérdemelt. Ama sophismájára, mely szerint a többség azért nem vesz részt a budgetvitában, mert arról van meggyőződve, hogy mikor baj van, nem azzal kell rajta segíteni, hogy sokat beszéljünk, hanem azzal, hogy engedjünk az arra hivatótatknak időt a bajon segíteni: igen találon jegyzi meg, hogy a kormánypárti képviselőt se küldték más köztelenségekkel az ország házába, mint az ellenzékit, hanem küldték azzal, hogy hangoztassa a nemzet érdekeit és óhajait. A mi pedig az id őt illeti, nem nevétséges-e arról annak kormányelnöknek beszélni, ki már öt-hat év óta tartja kezében az ország gyeplőjét, ráért volna hát a bajokon segíteni. De mit tett ez idő alati? Permanenssé tett egy 25, igazában 40 millió deficitet: újabb öt-hat esztendő teljesen elég, hogy ezen az uton végkép elpusztítsunk mindent, a mi kevesünk még megmaradt. Tán ezért kellene neki még több idő?

Erdekes volt, a mint Tiszának az elvtagadás méntésére mondott szavainak élet visszafordította. A miniszterelnök csak az után „függesztette föl” elveit, miután meggyőződött, hogy a közjogi alapot megváltoztatni, — annyi factor szükségeltetvén hozzá, — nem lehet. Megkísérle tehát a közjogi alapon menteni meg a hazát. Hát sikerült-e? Nem, sőt a baj nagyobb, mint mikor elhárítására vállalkozott. Lehetetlen, hogy még több is keljen, a miniszterelnököt meggyőzni, hogy a hazát a közjogi alapon megmenteni nem lehet. Se neki, se másnak, se senkinek. S ha erről meggyőződött: ugyanaz a logika, mely a Deákparthoz csapását sugallotta, nem sugallja-e most neki, hogy hagyja oda azt az alapot, melyen hazáját csak elveszteni, de megmenteni nem lehet. S ha még most is azt hirdeti, hogy azon az alapon, melyet oly hosszú időn át a függetlenségi párttal együtt ő is a magának vallott, Magyar ország meg nem menthető: ugy azt a bélyeget súti saját multjára, hogy ellenzéki vezér hazánk nem is volt működése czéjja megmenteni Magyarországot.

Tisza fölháborodott Eötvös Károly ama szavaira, melyekben a magyar pártokat udvari és nemzeti pártra osztotta. Hát ez pedig nem óhajítás, de sajnálatos tény. Negyedfél százada már, hogy Magyarországnak meg van verve egy olyan párttal, mely a nemzet érdekeinek, óhajításainak hátrátételével az udvar akaratát viszi keresztül a nemzet ellen. S e párt meg van ma is. Avagy a nemzet akaratát volt-e, hogy ne legyen külön vaterületünk, ne legyen külön bankunk? A nemzet akaratát volt-e, hogy a mintek nem illet bankadósság vállainkra hengeredjék? A nemzet akaratát-e, hogy be menjünk Boszniába? Nem, — az udvár. A nemzet tiltakozott ellene. S még is keresztül ment. Ki más vitte keresztül, ha nem a többségben levő udvari párt?

Bizony ezt a themát méltó lenne egyszerű bővebben illusztrálni. Végig lapozni a történet ama véres könyvében, melynek egyik rovatában azok állanak följegyezve, kiket Bécsben, Bécs-Ujhelyen, a budai vérmezőn, Aradon, a pesti új épületben legyilkoltak, kiknek sírjai ott vannak elsősorva a hazán kívül a föld kerékén mindenütt, kik Kufsteinban, Olmützben, Josefstadban nyomorogtak évekig, s a kik hontalanságban élnek ma is, — a másik rovatában azok, kik az udvari kegy minden nemében részesülve lettek nagy urakká, kényelmien élő potentátokká, olygareha dynasztiák alapítóivá, ország zászlósaivá, korona tanácsosaivá, érdemszilagos és rendkeres hatalmasságokká. Miért érte vérpad, börtön és száműzetés amazokat? Mert nem szerették nemzetüket? Mert nagyon, igazán, híven szerették! S miért részesültek emezek annyi jutalomban? Mert szerették nemzetüket? Nem, de mert kész eszközök voltak elnyomásában. Nincsen rá példa negyedfél százados történetünkben, hogy hazánk bármelyik fiára a z é r t mosolygott volna az udvari kegy, mert nemzetét nagyon szerette, ügyét igazán szolgálta. De megdöbbenőleg sok van az ellenkezőre! S ezt a történet jegyezze föl így, azt el nem törűli a saeculumok kötéblárlól semmiféle hatalom. A nemzet olvasni fogja, mert tény, a mit nem létezővé az istenek sem tehetnek. S a nemzet meg fogja tenni a distinetiót az udvari és a nemzeti párt között bizonyynyal.

Geographiai és kivált ethnographiai helyzetünk Ausztriára utal bennünket! — mondá Sennyei báro. Igaz s helyesen hangszólította Irányi, midőn visszautasítá a vádat, hogy mi Ausztriától elszakadni akarunk. Nem, a personal unió, melyet 1867-ben még Deák is hangoztatott, nem elszakadás, de a történeti jogon egyedül alapuló viszony. S ha Sennyei azt hiszi, hogy az egyedüli jogszerű viszony az 1867-ki kötés hű kifejezése, akkor ismét azt a gyanút kell föl, hogy vagy Ausztriával szemben századok óta kifejtett viszonyunkat, vagy a 67-ki kiegyezést nem ismeri helyesen.

De téved akkor is, ha azt hiszi, hogy az Ausztriával való szoros kapcsolat ethnographiai helyzetünk parancsolja. Hogyan! Hát mikor tért Ausztria valamit arra nézve, hogy a magyar megmaradjon a szláv népek tengerében magyarnak? Mikor nem tett meg mindent, hogy ne maradjon meg annak, hanem legyen, nem szláv ugyan, de német?

Ott a história, az beszél. Valahányszor alkotmányunkat megtámadták, mindannyiszor nemzetiségünk is meg lön támadva általuk. Csak akkor hagytak békét, mikor a támadásra nem éreztek elég erőt. Máskor mindig kész volt náluk a régi harez. Kész ma is, a 67-iki alap mellett.

Hogy ez a harez nekünk ne árthatson s mi őszinte jó szövetségi viszonyban élhessünk velök: azért szükséges, hogy a nemzet többsége a függetlenségi párt álláspontjára helyezkedjék.

Budapest, nov. 17.

A franciaizó törvényhozó testület nem tud kifogni a heves jelenetekből, s a támadások újabb meg újabb a legkeményebb módon intézettek a kabinet ellen. Most már nem csak a kamarában, hanem a szenátusban is. Ez utóbbi helyen ily jelenet Buffet szenátor interpellációja okozott, ki a legutóbbi minisztertervász, s a decemberi dekretumok végrehajtása miatt támadta meg a kormányt. Azt mondák, ugymond, hogy a kabinet főnökeinek személyében történt változás nem szült egyszerűmód változást a külpolitikában is. De ez valószínűtlennek látszik. Kabinetfőnökök nem lépnek könnyedén, minden ok nélkül vissza. Aztán létezik egy a miniszterelnök által írott levél, melyben azt mondja, hogy minisztertervászai lehetetlen volt kijönnie. Freycinet ugy ígérte, hogy a szerzetesekre vonatkozó rendelkezést elhalasztja egész addig, míg az új, a társulatokról szóló törvényjavaslat elkészül, azon kikötéssel, hogy a szerzetesek rendet nem viselik magokat kihívólag. Ez utóbbi sehol nem fordult elő, és a rendelkezés mégis végrehajtották. Ha a kabinet nem tagadta volna meg szolidaritását a montabani beszéddel, akkor csak egy új törvény elkészültét kellett volna megvárniuk terveik kivétel szempontjából, s ügynekeik nem kellett volna gonsztervők munkáját végezniük.

Erre heves ellenmondásokkal és közbevetésekkel szakították meg a szónokot, ki ismétlé a kifejezését bünténynek deklarálta a kormány eljárását a rendelkezél szemközti, „kiknek házaiba” behatoltak, azok engedolme nélkül, sőt azok tiltakozása daczára, a mire őket semmi létező törvény fel sem hatalmazta. A kormány emez interpellációval szemben egyszerű napirendre tért hozott javaslatba, s ez 140 szavól 134 ellen el is fogadtatott. Ez alkalmából azonban Jules Si-

mon és Laboulay is a kormány ellen emelte szavát. Ferry azt mondá — ugymond ez utóbbi — hogy itt valaminő anarchikus-kerlikális anarchia létezik, én ezt nem ismerem. A mit a miniszter annak nevez, az az államot akarja megolalmazni a kormány anarchiája ellen, melynek létezéséről a legújabb krízis is bizonyoságot tesz. Freycinet igen helyesen jart el, midőn Rómával alkudozást kezdett, s ebben a miniszterek egyet is értettek vele, mint a montabani beszéd alkalmával látszott, de Gambetta pillantásai megreméltették őket. A klastromok védelme nem volt forradalom, de lelkiismereti tény. Ferry erre nagy hatással választott, az egyszerű napirendre térest hozva indítványba. Abban nincs, ugymond, semmi logika, hogy azok, a kik Freycinet eljárását helyeselték, nem helyeselik, midőn ugyanezt az ő utóda teszi. Mi megakartunk akadályozni, hogy a kerlikális és monarchikus pártok egyesüljenek, s volt bennük annyi bátorság, hogy a dekretumokat végre hajtottuk. Nem a barrikádok, melyeket a szerzetek emeltek, kényszerítettek minket a szigorra, melyet kifejtettünk, hanem az agitáció, melyet országsszerte megindítottak. Ha önk elvettük az egyszerű napirendre térest indítványát, kényszeritettek bennünket elhagyni helyeinket s oly tettet követnek el, mely sem nem okos, sem nem politikai. A kamara a napirendre térest csakugyan el is fogadta.

Az alatt a csatornán túl Angliában is folyik a hadjárat a liberális kormány ellen. A „Times” egyre azt bizonygatja ugyan még, hogy a helyzetnek változása egyelőre nem lehet, s ez mindenesetre jó auspiciuzum, a mennyiben e lap mindig a hatalmon levőnek, vagy a hatalomra jutónak pártjárál áll, de másrészt a toryk egyre megújuló támadásokat intéznek a kormány ellen, s ugy tetszik, nem sokára megindítani szándékoznak a döntő hadjáratot. Legújában Bourke kell ki a kormány ellen, s Northcote tartott egy fulminans beszédet Bristolban, melyben kifejtette, hogy Gladstone egészen elhagyta a berlini egyezség alapját miattal folyton azt hirdeti, miszerint annak végrehajtásán ügyeszkik. A berlini egyezség minden erőszakosságot elvileg kizárt, s a mostani kabinetnek legelső tényle is erőszakosság Duleignónál. Ezen toryk által folytatott csatározásokon kívül a saját pártbívei is sok gondot okoznak a premiernek. Egy írlandi fiatal embert Wheelert, kinek minden bűne abból állott, hogy egy nagybírtokos igazgatójának volt a fia, az irak ismét megölték. Ez alkalmából Birminghamban nagygyűlést tartottak maguk a liberálisok, s kimondták, hogy Gladstone fellelépését ezen ügyben helytelennek tartják mindaddig, a míg a helyzet végleges megjavulását magok után vonando lépések megtették. E birminghamiak különben a kormány egy pártbívének Chamberlainnek szemelges hívei, s ebből azt következtetik, hogy magában a kormány kebelében is készülöben van a meghasonlás, s hogy Gladstone nem csak a helyzetnek nem ura többé, hanem a saját pártjának sem! Megerősíti e tényt az a körülmény, hogy legújabb hírek szerint Derby látogatására készül. A kombinációk, melyek ehhez fűződnek azt tájékoztatják, hogy egy a liberálisok felé hajló torynak megnyerése által akarja megerősíteni kabinetjét.

A német képviselőházban megkezdődtek a budget tárgyalások. Hohebrecht volt pénzügyminiszter szemlélet tartott az állam financiai föltölt, s azokat bieligigüknek találta. Az állam azon helyzetben van ugymond, hogy adóemelésekre és új adókra szükség nincs, noha másrészt nem lehet egészen helyeselni a kormány javaslatát nagyobb mérvű adóemelésiről iránt, a mennyiben az állam jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy ezt tehesse. Ugyancsak a képviselőház mai ülése a haladópart összes tagjainak aláírásával interpelláció intézettel a kormányhoz a zsidó kérdésben, kérdezővén, hogy mi féle álláspont foglal el ezzel szemben.

A Duleignó előttüntető föltáborn némi változás állott be, a mennyiben az olasz pánczélfregat „Palestro” ankonába távozott, s helyébe alkalmast a „Duilli” fog megérkezni. Az orosz hajók egy újjal az „Ascol”-dal szaporodtak, s alkalmast még egy további az „Edinburgh” is néhány nap alatt megérkezik. Az orosz tisztek föltünelg kerülnek minden érintkezést a többi nemzetbeliekkel, ellenben nagyon sokat vannak a Boccha lakóival, — kik között látható agitációz ütnek Montenegro érdekében. — Ujában 1700 csomag löveg érkezett meg Cattaróba Montenegro számára, s még további küldemények is vannak kilátásban. Azallat magából Duleignóból a legellenfőbb hírek érkeznek, egyszer azt jelentik, hogy az albánok a legvégső ellenállásra is elvannak szánva, mászor közel kilátásban helyezik a város békés átadását. Mint legújabb verzió egy nap előtt az a hír tartotta magát, hogy az albánok a török katonaságot sem akarják engedni elvonolni, hanem kényszerítik velök menni Montenegro ellen. Ma pedig azt írják, hogy a szultán szárnysegédét küldötte Hatfeld gróf német nagykövethez, avval a forma szerinti biztosítással, hogy az átadás legközelebb meg fog történni. Egyidejűleg Czettinjtől is jelentik, hogy oda utolenghi olasz ezredes megérkezett, a ki az átadásnál mint delegátus fog szerepelni. A görög nagyszámu harci riadóknak alkalmast a legközelebb lesz a következése, hogy

Lpauk mai számához egy iv melléklet van csatolva.

Porosz „Marienglück“ salon-köszönet

egész kocsiakománnyokban, ép úgy olomzárólt zsákokban, bérmentve a házhoz küldve ajánl a ki-zárolag porosz salon-köszönet képviselőiség:

Bohm Ign. megrendelési iroda V. ker., mérleg-utca 9. szám

A Franklin-Társulat kiadásában, Budapest, megjelentek:

JÓSIKA MIKLÓS REGÉNYEI.

Olcso kiadás, egy-egy kötet 50 kr.

1-2. Aha! 2 kötet.	95-96. Eszter. 2 kötet.	50-51. Két királyné. 2 kötet.
3. Zólyomi.	97-98. Rom títka. 2 kötet.	52. Egy kémetelés ház Posten.
4-6. Az utolsó Bátor. 3 kötet.	99-100. A szegedi boszorkányok. 3 kötet.	53-55. A szegedi boszorkányok. 3 kötet.
7-10. A cseh Magyarországon. 4 kötet.	101-102. A két barát. 3 kötet.	56-57. Anagyosznai királybíró. 2 kötet.
11-14. Zrínyi a külföld. 4 kötet.	103-104. Jósika István. 5 kötet.	58-59. Az első lépés veszélyei. 2 kötet.
15-16. A kőnyelvények. 2 kötet.	105-106. A zöld vadász. 3 kötet.	60-61. Akarat és hajlam. 2 kötet.
17-24. Második Rákóczy. 8 kötet.	107-108. Egy néger szabadsághős. 6 kötet.	62-64. Jósika a tátrár. 3 kötet.

JÓSIKA MIKLÓS BESZÉLYEI
és kisebb regényei.
Uj olcso kiadás. Egy-egy kötet 50 kr.

1. Az élet útjai.
2-4. Élet és hűbér. 2 kötet.
5-6. Sziv rejtelmei. 2 kötet.
7-8. Viszhangok. 2 kötet.

JÓSIKA MIKLÓS. Második Rákóczy Ferenc. Regény. 4 kötet. 4 frt.

— Legújabb regényei. Egy-egy kötet 1 frt.
Két élet. — Kakuk. 2 kötet.
A két mostoha. Történelmi regény 2 kötet.
A végváriak. Regény. 3 kötet.

JÓSIKA MIKLÓS MUNKÁI.
Uj folym. — Egy-egy kötet 80 kr.

Pygmalion, vagy egy magyar család Párisban. 2 kötet.
Regény és egyéb novellák. 4 kötet.
A tudós leánya. 3 kötet.
A gordius csomó. 3 kötet.
Regények képletek. 3 kötet.
A rejtett seb. 3 kötet.

Jules Verne érdekes iratai magyar fordításban.
Utazás a holdba s a hold körül. — De la terre a la lune és „Autor de la lune“ című műve után. Képekkel. Fürt. 1 frt 50 kr.
öt hét léghajón. Utazás Afrikában. — Cinq semaines en ballon“ című műve után. Képekkel. Második kiadás. 1 frt 50 kr.
Három orosz és három angol kalandjai. — Francziából átdolgozta Nagy István. Képekkel. Fürt. 2 frt.
Utazás a föld körül nyolcvan nap alatt. — Képekkel. Fürt. 2 frt.
Utazás a tenger alatt. — Képekkel. Fürt. 2 frt.
Grant kapitány gyermekei. — Fordította Vértési Arnold. Két kötet. Sok képpel. Fürt. 4 frt.
Strogoff Mihály utazása — Moszkvától Irkutskig. Fordította Szász Károly. Képekkel. Fürt. 1 frt 50 kr.
A rejtelmes sziget. — Három részben. Átdolgozta Szász Károly. Képekkel. Fürt. 2 frt.
Sarvad Hector kalandos utazása — a naprendszeren át. Átdolgozta Szász Károly. Képekkel. Fürt. 2 frt.
A bégum ötszáz milliója. — Regény. A „Bounty“ lázadó. — Elbeszélés. Francziából átdolgozta Szász K. Képekkel. Fürt. 2 frt.
Tizenöt éves kapitány. — Regény. Francziából Szász Károly. Képekkel. Fürt. 1 frt 50 kr.

Nyitjuk kezét a szerencsének!

400.000 márknyi

1 nyeremény 250.000 márknyi
1 „ „ 150.000 „ „
1 „ „ 100.000 „ „
1 „ „ 50.000 „ „
1 „ „ 30.000 „ „
1 „ „ 20.000 „ „
1 „ „ 15.000 „ „
1 „ „ 10.000 „ „
1 „ „ 5.000 „ „
1 „ „ 3.000 „ „
1 „ „ 2.000 „ „
1 „ „ 1.000 „ „
1 „ „ 500 „ „
1 „ „ 250 „ „
1 „ „ 100 „ „
1 „ „ 50 „ „
1 „ „ 25 „ „
1 „ „ 10 „ „
1 „ „ 5 „ „
1 „ „ 2 „ „
1 „ „ 1 „ „
1 „ „ 0,50 „ „
1 „ „ 0,25 „ „
1 „ „ 0,10 „ „
1 „ „ 0,05 „ „
1 „ „ 0,02 „ „
1 „ „ 0,01 „ „

A nyeremény-húzás tervszelvény hivatalosan megállapított. Az állam által biztosított nagy pénzsorsolás legközelebbi első húzásához kerül: 1 egész eredeti sorsjegyet csak 6 Márka vagy 3.50 frt o. é. 1 fél „ „ 3 „ „ 1.75 frt o. é. 1 negyed „ „ 1 „ „ 0.875 frt o. é.

Minden megrendelés azonnal az összeg beküldése ellen pótló betétlen vagy utánvétel mellett legkorábbi figyelemmel eszközöltetik és mindenki által az államcenzurral ellátott eredeti sorsjegyet kapja.

Megrendelések a sorsjegyek hivatalos tervek, melyekből egy a nyeremények illetve osztályok beosztása, valamint az illő betétek kiutalás, ingyen mellékelnek, és minden húzás után megküldünk az előző húzásról is a hivatalos listástromot megküldjük.

A nyeremények kifizetése azonnal állami kasszák mellett történik, és közvetlen beküldés vagy megbízott megkeresésére oszkoztetésekkel által Osztrák-Magyarország nagyobb piacain ezt kieszközöljük.

A szerencse háznak mindig különösen kedvelte, és megköszönjük már sok a nagy nyeremények tisztulását, amelyek közt 250.000, 250.000, 150.000, 100.000, 50.000, 30.000, 20.000 márknyi összegben is.

Megköszönjük, hogy egy oly szelvény alapján nyugodt vállalatnál élénk részvétele bizonyosan számíthat, és kérjük az a megrendelés pontos teljesítésére végeztet ezeket még 2. é. november 30-ika előtt hozniuk beküldésük.

Kaufmann és Simon
Bank- és váltóüzlet HAMBURGban.

Mindenféle állami kötvény, vasúti részvények különös sorsjegyek vásárlása és eladása.
E. M. Követelések ellen az eddig tanúsított bizalmat, és a mielő a sorolás kezdetén részvevőre szemmel megvárjuk, időnként a tisztelettel megköszönjük a gyors kiszolgálásukat által megköszönjük teljes megelégedésű kifizetésük.

Hamisítatlan tej

DREHER ANTAL Vaáli és Szt.-Lászlói uradalmából.

November hó 19-ikétől kezdve, mi városi raktárunkban aranykéz-utca 2. sz. a. hamisítatlan uradalmi tej és tejszint, dugaszolt és lepecsételt palackokban, áruha bocsátunk.

Ezen kitűnő minőségű egészséges Tejnek 1/2 literes üvegekben 14 kr. Tejszinek 1/2 literes üvegekben 7 kr. Minden üveget letételtől 10 kr. számítunk és azt visszaküldéskor ismét visszatérítünk. Hazaszállítással minden üvegnél 1 krral többet számítunk.

DIETRICH & GOTTSCHLIG
m. kir. udvari szállító.

Megrendelések tea és rumkereskedéseinkben, és pedig: váci-utczában 18 sz. bigyótr gr. Telyk palotában és király-utczában 17. sz. a. is felvételnek.

Fontos az építési vállalkozóknak!

Bergel Zsigmond.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, valamint az építéstervezőknek becses figyelmébe ajánlani a kintetel azon körülményre, hogy a Josefberger cementgyár (Uljaker Budán) az J. G. Buschaueri kufsteini Portland-cementgyártermék árusítására magát megengedte, hogy Magyarországon a kufsteini Portland-cementgyártermék árusítására is egyetel én vagyok feljogosítva.

Kufsteini Portland-Cement
és vízmentes mászraktáromat. Legfőbb tökélyem IRODA és FÖRÁKTÁR: Budapest. VI. király-utca 28. szám alatt.

Ónozott zsákokban

á 50 klgos tiszta súly.

Magyar szalon SZÉN á 55 krajczár

Porosz

pinczébe szállítva

WITT EMIL

irodájában,
Hutvani-utca, Ferenciek-bazár 38.

Hektograph

szab. sokszorosító készülék, melylyel egy eredetiről m. irat, térkép, kép, hang-egyfelület kétfoldozó tinta színekben egyszerű meglepő módon sokszorosítani lehet.

Fekete sokszorosító tinta
és javított kitűnő sokszorosító anyag legújabb ajánlatát. A szab. készülték plédjegyűvel van ellátva, melyben a Kwaizer és Husak J. Lewitius nevek bevezette vannak. Működnek mintaként ingyen és bérmentve küldenek. Levelel megrendelésekre azonnal válaszolunk. — Árusítók bizalmas raktár kapnak, képviselők keresetnek.

Level, iromány és számla rendező.
A rendező fábl készült, szilárd munka súlya 1 kilo, kevés tért vesz igénybe, és sokkal gyakorolható minőségű alfabetikus levelezékény. — Ára darabonként 3 frtól felfele.

Joseph Lewitius Bécs, I. Babenbergerstrasse 9.
Baktárak Budapeston Posner Károly Lajos nagy. kir. udvari papirkereskedésben.

Erzsébetter 7. szám.

A Franklin társulat kiadásában Budapeston megjelent:

A LEGSZEBB

Vigjáték három felvonásban. Irta

BARTÓK LAJOS.

Ára fürtve 1 frt.

ELBESZÉLÉSEK

Irta

CSIKY GERGELY.

TARTALMA: Gombos ur válopöre. — A végrehajló. — A félelmes szomszéd. — A 233-ik szám. — A kis Viola. — Hervadit koszorúk. — Malata ur karácsonyfiája. — Vasuti történetek. — A betegpólop. — Zavaros történet. — Az új lakó titka. — Az aranylajló. — A „báró és bankár“ Palotán. — Kisvárosi pletyka.

Ára fürtve 2 frt.

PETŐFI RELIQUIÁK

1841-1849.

Gyűjtötte HIALASI ALADÁR.

TARTALOM. Előszó. Gyulai Páltól. — Vegyes dolgozatok. — Apróságok. — Levelek 1840-1849. — Toldalak: A Petőfi irodalom. 1845-1878. — Pótlék a levelekhez, Ára fürtve 80 kr.

Eszmék, adatok, adomák

GRÓF SZÉCHÉNYI ISTVÁN NAPLÓIBÓL.

Összeállította ZICHY ANTAL.

Gróf Széchenyi István arcképpel. 891

TARTALMA: Első rész. Komolyak. Hit. — Haza. — Bölcsélet. — Nők. — Vegyes. — Személyesek. — Második rész. Tréfások. Közélet. — Családi. — Vegyes. — Személyesek. — Autográfok.

IGÉRVÉNYEK

1864. sorsjegyekre

EGÉSZ 4 forint és bélyeg. FÉL 2 1/2 forint és bélyeg.

Főnyeremény 200.000 és 100.000 frt. összes nyeremények 532.500 osztr. ért. forint.

Bécs. „MERCUR“ Woltzeille 13.

kiadóhivatalának váltóüzlete. 98f

Butor végeladás.

Sugárút 1. sz. a védelmi-körút sarkán Stein-féle házban I. emelet ajtó 2. meg 5 szoba elegans butor, mely egy teljes háló, ebédszoba berendezéssel, selyem és más ill-garanturok sok más butordarabokkal áll, melyek kiházasítási kelend-gyeknek alkalmasak, s igen ártértekiek előadók.

Részesüléseir meghívás

a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás eshetőségeihez, melyben

8 millió 379.760 R. márkát

néhány hó alatt biztosan nyerni kell. Az új 7 osztályban sorozott játéktér 94.000 sorsjegy közül 46.640 nyereményeket tartalmaz, és pedig

400.000 bir. márka

azonkívül pedig:

1 nyeremény 250.000	4 nyer. 4 m. 8000
1 „ 150.000	3 „ 3 m. 6000
1 „ 100.000	6 „ 2 m. 4000
1 „ 60.000	108 „ 1 m. 8000
1 „ 50.000	214 „ 4 m. 2000
2 „ 40.000	10 „ 2 m. 1500
2 „ 30.000	2 „ 2 m. 1200
5 „ 20.000	533 „ 4 m. 1000
2 „ 20.000	676 „ 7 m. 500
12 „ 15.000	950 „ 7 m. 300
1 „ 12.000	26.345 „ 4 m. 188
24 „ 10.000	stb. stb.

A nyeremény-húzás tervszelvény hivatalosan megállapított.

Az állam által biztosított nagy pénzsorsolás legközelebbi első húzásához kerül:

1 egész ered. sorsjegyet csak 6 marka vagy 3.50 frt o. é. 1 fél „ „ 3 „ „ 1.75 „ „ 1 negyed „ „ 1 „ „ 0.875 „ „

és ezen az állam által biztosított sorsjegyek azonnal az összeg beküldése vagy postai befizetés ellenében a legkorábbi figyelemmel eszközöltetik. — Kisebbségek postabélyeggyel gyűjthetők ki.

Megrendelések a sorsjegyek hivatalos tervek, melyekből egy a nyeremények illetve osztályok beosztása, valamint az illő betétek kiutalás, ingyen mellékelnek, és minden húzás után megküldünk az előző húzásról is a hivatalos listástromot megküldjük.

A nyeremények kifizetése azonnal állami kasszák mellett történik, és közvetlen beküldés vagy megbízott megkeresésére oszkoztetésekkel által Osztrák-Magyarország nagyobb piacain ezt kieszközöljük.

A Szechenyi ház rövid idő alatt nagy nyereményeket 125.000 m., 50.000 m., 30.000 m., 20.000 márknyi összegben fizetett ki megküldés, és ez által számos család szerencsésévé járult.

Megrendelések postai fordultal, de mindenesetre a hó 30-ika előtt egész bizalommal

STEINDECKER JÓZSEF
bank- és váltó-üzlet, Hamburg.
régii csézhéz intézők.

U. i. a Steindecker ház — mindenütt szolidaritásról és megbízhatóságról ismeretes nem szorul reklámra, erre a t. ez. közönség figyelmét felhívjuk.

Für Männer

jeden Alters sehr wichtige Erfordernis. — Ausreichlich bequemer und angenehm. — Broschüre und Prospect versendet franco verschlossen gegen Einbusung von 30 kr. in Briefmarken: General-Agent B. J. U. R. in Nürnberg. 22

BAUER BÉLA

kerepesi-ut 27. szám a régi dologházban

legelősebb cipő árúkat.

Nők számára:
Nemez házi-cipők, meleg bélelve 1 frt.
Legfőbb. bőr-écs-topánkák ingyen elküldésükkel és díjazással 3.40.
Legfőbb. poszt-topánkák 16 cm. magas jó bőrrel fejtele, dupla talpjal 3.80.
Legfőbb. oroszok-topánkák, vízmentes, ingyen elegans kialakításban dupla talpjal 3.50.
Vízmentes „szarvas-bőrszemek“ (jótállás m. l. u.) kitűnő minőség 12 frt.
Vidéki megrendések utánvétel postonban teljesítettek.
Kiszállítás árgyzekek ingyen.

Bergheer műszinháza

naponta előadások szellem és kisérték megjelenésével, sugárút a nagy mező-utca közelében.

Ma, csütörtök november 18-án délután 4 órakor gyermekek előadása és mérsékelt árak mellett.

Este 7 órakor nagy előadás új programmal bővítve, természetesen és illúzió.

I. A láthatlan doboz.
II. Theatre pittoresque. — Braila ostroma.
III. Egy hölgy függőleges felmérése az elektrikus világosság által megvilágítva.
Szellem és kísértetek megjelenése, az Untersbergi rege.
Ünnep és vasárnapokon két előadás, az első 4 órakor, a második 7 órakor.
Jegyek kaphatók: Kertész szívatározásában szervitár és 11-361 1 óráig a színházi pénztárnál.

DUMAS SÁNDOR érdekes regényei

„Gróf Monte-Cristo“ 12 kötet 7 frt 20 kr.
„Mazet“ 12 kötet 3 frt 80 kr.
„Monsieur le Comte“ 12 kötet 3 frt 80 kr. helyett, 1 kötet, csak 2 frt 40 kr.
„Nagyvárosi lovag“ 8 kötet 4 frt 80 kr. helyett, csak 2 frt 40 kr.
„A három testvér“ 6 kötet 3 frt 80 kr. helyett, csak 1 frt 80 kr.
„Husz év múlva“ (A három testvér vége) 6 kötet 3 frt 80 kr. helyett, csak 2 frt 40 kr.
„Bragolano gróf“ (A három testvér vége) 10 kötet 10 frt 80 kr. helyett, csak 5 frt 40 kr.
Az egész gyűjtemény 66 kötet, 39 frt sorszámozottan 19 frt 80 kr.; egy-egy kötet meg. A könyvek egész ép és új állapotban vannak, mire nézők csodálják teljes kielégítést. Kimerült könyvtárszámok ingyen és bérmentve.

BUDAPEST DOBOSZKY & FRANKLÉ
Könyvtérkezelés.

HUZELLA M.

Budapest, váci-utca 2.

Fegyver és vadászati kellékek

Veljegy raktára.

Lütti vadász fegyver és revolvereknek gyári raktára Krets A. J.-féle Leflancheux és Lancastr fegyver tüntények gyári áron.

Mindenféle angol és francia tüntények Eley és Gevelottól, különlegessége a sport különféle nemeihez.

Bogardus üveggolyó dobogépek darabja 10 frt.

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget

(elgyengült férferek)

továbbá bőrbajokat, vizelet nehézségeket, húgy-cső szűkítéseket, friss és idült nyakfájást, nékrotikus agyvérzést, fehérfolyást, a bujakörök fokélyait és másodrendű bajokot, minden alakjában és eloszlásában, katonai és polgári főkörházakban, mint a magányos kórházban a legújabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán kiválóan tartós siker biztosítása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyít (újjon keltetéseket 48 óra alatt)

szpecialista WEISS J.

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni és k. katonai főkörházban volt osztályosor, bel- és külföldi tudományos és humanitári társaságok rendes s tisztelő tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelő int.-zet: Budapest, belváros, koronaherceg-utca 8. szám, bemenet a lépcsőn. Naponta délután 7-10-ig, d. u. 1-4-ig, este 7-8-ig.

200 forintért jótállás mellett

egy új regényes hajó (kiszárolt) kocsit, valamint jótállás alatt új kocsit ingyen jótállás alatt állnak nagy mennyiségben eladom, csak két még halottas kocsik is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF

80 raktárban,
Museum-kfűt 10-ik szám

Kocsik-gyár helyiség:
páva-utca 8. szám, bemenet a lépcsőn.
BUDAPESTEN.

Helyiség változtatás.

Mától fogva

butorgyári raktárunk

Budapest, nádor-utca 6. sz. a „Tigris“ szállóval szemközt létezik.

Bernstein J. és C.

butorgyárosok, kárpitos és díszítők. 97f

Hirdetések

elap részére

fevételnek a kiadó-hivatalban (hímző-utca I. sz.)

